SVERIGES RIKSDAG

Motion till riksdagen 2026/27:1979

av Aida Birinxhiku (S)

Ett nationellt frånvaroregister i skolan

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheterna att införa ett nationellt frånvaroregister i skolan och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Varje terminsstart står skolbänkar tomma i många skolor runt om i landet. Trots detta saknas fortfarande en samlad nationell bild av hur många elever som har problematisk skolfrånvaro. Många kommuner har inte heller tillräcklig kunskap om vare sig vilka elever som är frånvarande under längre tid eller om insatserna för att få tillbaka dem till skolan faktiskt fungerar.

Nyligen rapporterade Sveriges Radio Ekot att minst 850 elever fortfarande inte hade återvänt till skolan en månad efter terminsstarten. Kartläggningen omfattade 190 kommuner, varav fler än 90 uppgav att de hade elever som inte kommit tillbaka efter sommarlovet. I flera fall hade kommunerna inte lyckats få kontakt med vårdnadshavarna och visste inte heller var barnen befann sig. Dessa uppgifter är mycket allvarliga. Kartläggningen utgör ett av flera exempel som understryker behovet av att följa upp att barn fullgör sin skolplikt och att tidigt uppmärksamma dem som riskerar att gå miste om sin utbildning.

Skolfrånvaro kan ha många bakomliggande orsaker, såsom psykisk ohälsa eller bristande stöd i skolan. I vissa fall kan frånvaron även vara ett tecken på att barn utsätts

för hedersrelaterat våld eller förtryck. Skolan har således en viktig roll i att uppmärksamma frånvaron så att barn får både det stöd och skydd som de behöver.

Ett nationellt frånvaroregister skulle ge bättre möjligheter att undersöka när skolfrånvaro uppstår, vilka elever som löper störst risk och vilka mönster som kan urskiljas. Detta kräver ett mer omfattande underlag än vad enskilda kommuner kan eller bör ta fram på egen hand. Tillgång till bättre data handlar dessutom om att kunna vidta rätt insatser. Ett nationellt frånvaroregister ersätter naturligtvis inte skolornas ansvar att utreda enskilda elevers frånvaro, men skulle ge ett bättre nationellt underlag för arbetet.

Frågan om ett nationellt frånvaroregister är inte ny. Skolverket konstaterade redan 2021 att ett sådant register är möjligt att införa, men att detta kräver författningsändringar. Sedan dess har ytterligare statliga utredningar lagt fram liknande förslag. Trots detta har något register ännu inte införts. Det är därför angeläget att arbetet nu förs vidare så att vi får bättre kunskap om skolfrånvaron och bättre förutsättningar att förebygga den.

Aida Birinxhiku (S)